

Олександр БУХТАТИЙ

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ДРУКОВАНИХ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ В УКРАЇНІ: ЗМІНА ПАРАДИГМИ ТА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МЕХАНІЗМІВ РЕАЛІЗАЦІЇ

Постановка проблеми. Проблема модернізації державної інформаційної функції держави на сучасному етапі розвитку українського суспільства є надзвичайно актуальною. Увага до цієї теми прикута не тільки фахівців, науковців, управлінців та політиків, а й широкого громадського загалу, оскільки сучасне трактування завдань і задач державної інформаційної політики в тій чи іншій мірі стосується інтересів кожного правоздатного громадянина. Особливо це питання актуалізується в умовах інформаційної і воєнної агресії з боку Російської Федерації.

Потрібно відзначити, що з огляду на існування певних об'єктивних (складність регламентних та законодавчих процедур) і суб'єктивних (громіздкість державно-управлінського апарату, надмірна бюрократизація) причин, часто, розвиток державної інформаційної політики не встигає за змінами у суспільному розвитку. Зокрема, це стосується зміни парадигми та перегляду основоположних механізмів державної підтримки засобів масової інформації в Україні. Особливо гостро це питання стосується друкованих засобів масової інформації місцевої сфери розповсюдження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, які присвячені розгляду і вирішення проблем удосконалення механізмів державної інформаційної політики та захисту вітчизняного інформаційного простору показує, що у будь-якому суспільстві держава відіграє вирішальну роль у процесі формування медіа-систем. Проте існують суттєві відмінності між ступенем втручання держави і методами, які вона використовує [2, с. 44]. Такої позиції дотримуються П. Манчіні та Д. Галлін, Ф. Сіберт, У. Шрамм, Т. Пітерсон, Т. Репкова, В. Шпак, О. Радченко, Г. Красноступ, Д. Андреев та ін.

Водночас аналіз більшості досліджень дає підстави визначити, що причини повільного теоретико-методологічного та практичного розвитку порушеної проблематики є подібними до причин в інших сферах суспільного розвитку. Практика основної традиції наукових досліджень у сфері взаємовідносин держави та мас-медіа виокремлює невіршені раніше частини загальної проблеми, якій присвячується дана стаття.

Метою статті є дослідження проблем підвищення ефективності механізмів державної підтримки друкованих засобів масової інформації місцевої сфери розповсюдження в умовах інформаційної та воєнної агресії.

Виклад основного матеріалу. Виклад основного матеріалу варто розпочати з аналізу вітчизняного законодавства, результати якого свідчать про певні неузгодженості у юридичній термінології та розумінні ролі і функції у держави у сфері масової інформації. Зокрема, у Законі України «Про інформацію» визначено, що основними напрямками державної інформаційної політики є, зокрема «постійне оновлення, збагачення та зберігання національних інформаційних ресурсів» [3].

**БУХТАТИЙ
Олександр
Євгенович,**

кандидат наук з державного управління, завідувачий відділу забезпечення зв'язків з органами державної влади Адміністрації Президента України, м. Київ.

Анотація: у статті досліджуються та аналізуються проблемні питання підвищення ефективності механізмів державної підтримки друкованих засобів масової інформації місцевої сфери розповсюдження в умовах інформаційної та воєнної агресії.

Ключові слова: державна інформаційна політика, друкований засіб масової інформації місцевої сфери розповсюдження, державна підтримка преси.

УДК 354.1

Було б логічно припустити, що «державні інформаційні ресурси» мають визначатися як певне поєднання: інформації (публічної, масової, таємної, баз інформації та джерел інформації тощо); інформаційної діяльності (створення, зберігання, поширення інформації підприємствами, установами та організаціями, а також прав і свобод та обмежень людини і громадянина); суб'єктів інформаційної діяльності (виробники, володілці, розпорядники інформації тощо). Причому роль державних інформаційних ресурсів набуває особливого стратегічного значення для держави в умовах агресії з боку Російської Федерації.

Водночас, вітчизняне законодавство про інформацію визначення «державні інформаційні ресурси» наводить лише в Законі України «Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України» та розглядає їх як «систематизовану інформацію, що є доступною за допомогою інформаційних технологій, право на володіння, використання або розпорядження якою належить державним органам, військовим формуванням, утвореним відповідно до законів України, державним підприємствам, установам та організаціям, а також інформація, створення якої передбачено законодавством та яка обробляється фізичними або юридичними особами відповідно до наданих їм повноважень суб'єктами владних повноважень».

На нашу думку, ця проблема може стати окремою темою розвідки щодо інформаційної функції сучасної держави, а ми ставимо собі за мету дослідити практичні аспекти державної підтримки друкованих засобів масової інформації, зокрема місцевої сфери розповсюдження, визначити ефективність та проблемні моменти і запропонувати шляхи в регулювання.

Засоби масової інформації займають особливе місце в ціннісній системі суспільства як контрольний механізм демократичного державотворення [9, с. 45]. Значимо, що сучасні дослідники проблемних питань взаємодії держави та мас-медіа досить позитивно ставляться до самої ідеї державної підтримки місцевих ЗМІ. Так, у Рекомендації Ради Європи № R (99)1 «Заходи, що сприяють плюралізму в ЗМІ» регламентується право держав-членів щодо здійснення державної підтримки друкованих засобів масової інформації на місцевому рівні з метою сприяння плюралізму й різноманітності засобів масової інформації [11, с. 59].

П. Манчіні та Д. Галлін вважають, що національні газетні ринки більш схильні до узгодження із зовнішнім плюралізмом, ніж ринки локальні. Причому концептуальні моделі для розуміння цих факторів у порівняльному аналізі практично не розроблено [2, с. 49].

На базовому рівні автори розділяють держави на ліберальні демократії (США) та демократії загального добробуту (Західна Європа), від якої очікують втручання у ринки ЗМІ для досягнення низки цілей – від політичного плюралізму та зміцнення демократії до расової злагоди та підтримки національної мови і культури. В свою чергу, дослідники запропонували розглядати три моделі сучасних медіа-систем, серед яких, на нашу думку, для України найбільш притаманною є демократична корпоративістська модель.

Ця модель передбачає сильне втручання держави поряд із захистом свободи ЗМІ; субсидування преси; сильне громадське телерадіомовлення.

Світова практика свідчить, що державна підтримка ЗМІ не є унікальним явищем, притаманним виключно авторитарним державам. На сучасному етапі виокремлюють такі форми державного протекціонізму щодо підтримки газет:

- спеціальні державні програми щодо підтримки;
- бюджетні субсидії;
- регулювання ринку, контроль за власністю, антимонопольні заходи;
- розміщення державного замовлення.

Українське законодавство про пресу визначає, що «держава гарантує економічну самостійність та забезпечує економічну підтримку діяльності друкованих засобів масової інформації, запобігає зловживанню монополієм становичем на ринку з боку

видавців і розповсюджувачів друкованої продукції. Заходи, спрямовані на забезпечення економічної підтримки діяльності друкованих засобів масової інформації, визначаються Кабінетом Міністрів України» [5].

В свою чергу, аналіз діючих механізмів щодо державної підтримки ЗМІ, зокрема місцевої преси, показує, що вони не відповідають сучасним викликам та реаліям. Незважаючи на те, що за даними Міністерства юстиції України за час незалежності в Україні зареєстровано понад 30 тис. друкованих періодичних видань, за даними Книжкової палати ім. І. Федорова на сьогодні цей інформаційний ресурс відчуває фінансові, економічні та політичні проблеми, оскільки реально у світ виходить близько 2,5 тисяч газет.

За роки незалежності України переважна більшість створених видань припинила своє існування через економічні проблеми, а в ряді випадків через політичний та адміністративний тиск. В свою чергу, з цього числа функціонуючих газет – половина відноситься до категорії видань регіональної та місцевої сфери розповсюдження, з яких, в свою чергу, половина – є виданнями комунальної форми власності. Аналіз показує, що у більшості периферійних адміністративно-територіальних центрів (районів) функціонує лише одна газета, співзасновником якої у різній конфігурації виступають місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування та трудові колективи редакцій.

Зазначимо, що ці видання можна класифікувати за низкою спільностей:

1. редакції, які діють без дотацій з місцевих бюджетів (бездотаційні), або ж рівень таких дотацій є незначним (10-30 тис. гривень);

2. редакції, які отримують дотації у розмірах понад 150 тис. гривень і більше щорічно;

3. редакції, які діють без залучення дотацій з місцевого бюджету, але отримують кошти відповідно до угод за висвітлення органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Зазначимо, що єдиним спільним аспектом функціонування цих газет є те, що жодне не отримує кошти з державного бюджету України, передбачені на державну підтримку засобів масової інформації.

Звернімо увагу й на те, що існують суттєві проблеми і в царині теоретичних розробок щодо удосконалення механізмів державної інформаційної політики. Державна підтримка засобів масової інформації визначається як сукупність правових, економічних, соціальних, організаційних та інших заходів державного сприяння зміцненню і розвитку інформаційної галузі. Важливо мати на увазі, що медіа-системи будь-яких країн самі по собі не є гомогенними. Багатьом притаманні регіональні відмінності і в медіа, і в політичних та економічних системах. Крім того, медіа-системи не є статичними – вони постійно змінюються протягом усієї історії суспільства.

Законом України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів» визначено, що державна адресна підтримка надається виключно засобам масової інформації для дітей та юнацтва, для інвалідів, спеціалізованим науковим виданням, що видаються науковими установами та навчальними закладами не нижче третього рівня акредитації, і засобам масової інформації, які цілеспрямовано сприяють розвитку мов та культур національних меншин України, а також періодичним виданням літературно-художнього напрямку [4].

Використання коштів державного бюджету на державну підтримку преси здійснюється відповідно порядку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 квітня 2011 р. № 449. Цим актом визначено, що головним розпорядником бюджетних коштів та відповідальним виконавцем бюджетної програми є Держкомтелерадіо, а одержувачами бюджетних коштів – редакції друкованих засобів масової інформації [6].

Передбачено, що бюджетні кошти використовуються з метою надання державної підтримки та створення сприятливих умов для розвитку і популяризації друкованих

засобів масової інформації для дітей та юнацтва, для інвалідів, спеціалізованих наукових видань, що видаються науковими установами та навчальними закладами не нижче третього рівня акредитації, друкованих засобів масової інформації, які сприяють розвитку мов і культур національних меншин України, періодичних видань літературно-художнього напрямку та спрямовуються на закупівлю поліграфічних послуг і паперу.

Як бачимо, законодавство не передбачає підтримку з державного бюджету місцевих газет суспільно-політичного спрямування.

З іншого боку визначається, що державна підтримка засобів масової інформації здійснюється шляхом протекціоністської політики зниження споживчої вартості інформаційної продукції, включаючи податкове, тарифне, митне, валютне та господарське регулювання, відшкодування збитків, подання фінансової допомоги [4].

Необхідні для фінансової допомоги повинні кошти визначатися в Державному бюджеті України окремим рядком і обслуговуватися центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів. Ці кошти використовуються насамперед для відшкодування різниці між розрахунковим (за собівартістю) та фіксованим тарифом на доставку державних друкованих засобів масової інформації передплатникам. Кошти, що залишаються після цього, використовуються для надання:

- додаткової економічної підтримки (дотації) районним, міським та міськрайонним газетам, районному, міському та міськрайонному телерадіомовленню;
- фінансової допомоги засобам масової інформації для дітей та юнацтва і спеціалізованим науковим виданням, що видаються науковими установами та навчальними закладами не нижче третього рівня акредитації, а також періодичним виданням літературно-художнього напрямку;
- економічної підтримки телерадіоцентрам та поліграфічним підприємствам і підприємствам зв'язку відповідно до вимог статті 2 цього Закону.

Розподіл коштів здійснюється Кабінетом Міністрів України.

Водночас аналіз ситуації показує, що реальний стан справ є абсолютно невідповідним задекларованим у законодавстві принципам.

Аналіз асигнувань з Державного бюджету України дає підстави визначити, що на фінансову підтримку засобів масової інформації щорічно виділяється понад 500 млн. гривень, які в переважній більшості витрачаються на функціонування національних і обласних державних телерадіокомпаній, а також Українського державного інформаційного агентства «Укрінформ» (Табл. 1.)

Таблиця 1.

Порівняння видатків Державного бюджету України на діяльність державних засобів масової інформації за період з 2010 по 2015 рік

Найменування показників згідно з класифікацією видатків та кредитування державного бюджету	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Відхилення 2015 рік від 2014 року	
							млн. грн.	%
Державний комітет телебачення і радіомовлення України	619,2	680,8	1263,6	711,0	682,5	879,1	196,6	128,8
Фінансова підтримка преси,	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	-	100
Виробництво та трансляція телерадіопрограм для державних потреб, збирання, обробка та розповсюдження офіційної інформаційної продукції, створення та функціонування україномовної версії каналу "EuroNews"	569,5	625,2	725,4	609,5	614,6	834,8	220,2	135,8

Крім того, щорічно окремим рядком у державному бюджеті виділяються кошти на діяльність державних видань «Голос України» та «Урядовий кур'єр» (близько 10 млн. гривень).

Фінансова підтримка преси здійснюється через механізм дотацій з місцевих бюджетів, проте аналіз показників державного бюджету за останні 5 років дає підстави зробити висновок про фактичну «недієвість» механізму державної підтримки преси за рахунок коштів державного бюджету.

Законодавство визначає, що дотація – це додаткова державна економічна підтримка районних, міських та міськрайонних газет і районного, міського та міськрайонного телерадіомовлення, яка здійснюється за рахунок коштів і протекціоністських заходів органів місцевого самоврядування і місцевих державних адміністрацій на підставі установчих договорів або конкретних угод відповідно до законодавства.

Щорічно з місцевих бюджетів для здійснення дотацій витрачається від 80 до 100 млн. гривень. Причому рівень цих дотацій є суттєво різним: від 2,9% від валового доходу комунальних редакцій у Сумській області до 49% у Львівській області.

Причиною цього може слугувати як особливості взаємовідносин з органами влади, що істотно впливає на рівень бюджетних дотацій, так і особливості редакційної політики (здатності колективу редакцій протистояти тиску місцевих органів влади); маркетингової діяльності редакцій; демографічних особливостей регіону, розвитку рекламного ринку, авторитету видання серед населення тощо.

Одне з найголовніших завдань полягає у відповіді на питання: чи може діяти місцева преса без дотацій з місцевих бюджетів?

Аналіз показує, що у першому півріччі 2014 року в Україні діяло 174 прибуткових комунальних видань (33,9% від загальної кількості). Треба відзначити, що в різних регіонах співвідношення між кількістю збиткових і прибуткових комунальних видань розподіляється нерівномірно. Приміром, простежується істотний дисбаланс (більш ніж в два рази) в розмірах вартості річної передплати комунальних видань. Вказані вище причини також є об'єктивними і суб'єктивними факторами.

Відзначимо, що за даними на червень 2014 року із загальної чисельності комунальних видань близько п'ятої частини (21%) працюють без дотацій з місцевих бюджетів. У ряді випадків розмір дотація не перевищує 10-15 тис гривень, що також можна вважати як ознаку здатності редакцій працювати без дотацій.

Але в той же час існують приклади, коли ці розміри бюджетних дотації складають декілька сотень тисяч гривень. Парадоксально, але часто саме у великих обласних центрах (Київ, Львів, Харків) обласна комунальна преса дотується на мільйони гривень при реальних накладках в 3-4 тис. екземплярів.

Законодавство визначає, що невиконання фінансових зобов'язань будь-ким із засновників (співзасновників) друкованого засобу масової інформації є підставою для судового розгляду, але на практиці в Україні відсутні випадки прийняття судового рішення на користь редакції.

Очевидно, що за таких умов ефективність взаємовідносин органів державної влади та зазначеного сегменту мас-медіа буде низькою, оскільки ці ЗМІ під фінансовим і кадровим контролем посадовців місцевих органів влади автоматично перетворюються на інструменти пропаганди та створення позитивного образу місцевих керівників, діяльність яких, до того ж, фінансується за кошти громадськості.

Загалом, існуюча практика дотацій з місцевих бюджетів відіграє негативну роль для державної інформаційної політики, оскільки з одного боку сприяє "лояльності" газет до діяльності місцевої влади, а з іншої – виступаючи в ролі фінансової ін'єкції, не сприяє прагненню до збільшення валових доходів, тиражу і зменшення витрат. Але без бюджетної підтримки більшість місцевих видань можуть припинити вихід у світ, що, очевидно, матиме негативні наслідки для розвитку інформаційних відносин на місцевому рівні.

Таблиця 2.

Аналіз деяких показників діяльності комунальних друкованих засобів масової інформації у розрізі по областях

	Всього видань по області	Дотації з місцевого бюджету, тис грн	висвітлення діяльності органів влади, тис грн	прибуткові видання (одиниці)
Дніпропетровська	33	12065,80	1 650,00	16
Одеська	30	10611,20	442,10	9
Полтавська	30	6190,20	–	2
Львівська	28	5662,10	162,20	8
Вінницька	34	4708,80	717,50	11
Кіровоградська	26	3373,00	310,10	10
Київська	30	3323,92	328,00	5
Тернопільська	17	2989,50	50,00	1
Волинська	19	2892,80	177,79	6
Черкаська	24	2606,00	587,00	10
Чернівецька	11	2512,50	224,80	6
Закарпатська	13	1844,30	9,90	5
Харківська	27	1638,00	54,00	11
Херсонська	21	1227,80	344,70	3
Чернігівська	25	1160,60	120,32	5
Запорізька	16	1093,10	339,74	4
Івано-Франківська	19	1013,77	15,00	11
Рівненська	17	846,50	674,40	10
Хмельницька	25	474,10	532,80	10
Миколаївська	24	396,40	271,29	6
Сумська	21	294,00	506,90	8
Житомирська	25	230,40	638,30	12
Всього по областям:	518	75 288,39	8 364,54	174

На нашу думку, ключ до розв'язання цієї проблеми лежить у площині демократичних засад державного управління, яке за своєю природою є прозорим і відкритим. Мова йде про обов'язок органів державної влади та органів місцевого самоврядування забезпечувати висвітлення своєї діяльності, насамперед у засобах масової інформації.

Законом визначено, що порядок фінансування засобів масової інформації по висвітленню діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, засновниками чи співзасновниками яких є ці органи, визначається в договорах між органами державної влади та органами місцевого самоврядування і редакціями засобів масової інформації, а також в статутах редакцій цих засобів масової інформації.

Недержавні засоби масової інформації висвітлюють діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування на умовах, передбачених в укладеній між цими органами і редакціями засобів масової інформації угоді. Якщо така угода не укладена, то редакція засобу масової інформації має право самостійно, відповідно до законодавства України, висвітлювати діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування, визначаючи у своєму статуті джерела фінансування витрат на це висвітлення. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування повинні в межах коштів, передбачених у відповідному бюджеті на висвітлення їх діяльності, формувати замовлення засобам масової інформації, зокрема на:

- створення спеціальних звітів і репортажів про важливі події про діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування;
- організацію систематичних (проблемних, тематичних) сторінок (рубрик) у друкованих засобах масової інформації;
- створення та поширення інформації, авторських матеріалів про діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування роз'яснювального характеру.

Хоча законодавство і визначає, що видатки на фінансування засобів масової інформації щодо висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування передбачаються у Державному бюджеті України та в місцевих бюджетах окремо, насправді це стосується виключно парламентського телеканалу «Рада» та трансляції засідань Верховної Ради України Національною радіокомпанією.

І незважаючи на те, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування у своїх кошторисах зобов'язані передбачати витрати на висвітлення своєї діяльності засобами масової інформації, ця норма законодавства здебільшого не виконується (Табл. 2).

За таких обставин вести мову про ефективне впровадження на місцевому рівні основних засад державної інформаційної політики – абсурдно. Рівень свободи комунальних мас-медіа перебуває у обернено пропорційній залежності від ступеня впливу на них співзасновників: керівників місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування – чим більшим є цей вплив, тим меншим є рівень редакційної незалежності. Цей вплив може здійснюватись через механізм призначення або звільнення редактора комунального засобу масової інформації, а також через механізм фінансових дотацій із місцевих бюджетів.

Таким чином, доводиться констатувати, що до сьогодні у вітчизняному механізмі державної інформаційної політики такий інструмент як друковані засоби масової інформації використовується з надзвичайно низьким коефіцієнтом ефективності. Пояснення цьому криється як у громіздкій та нежиттєздатній структурі державних органів, відповідальних за реалізацію державної інформаційної політики, так і в існуванні стереотипів про "вищу касту центральних мас-медіа".

На нашу думку, існуюча практика виділення дотацій з місцевих бюджетів на діяльність місцевої преси суперечить їх природі. Адже найперша функція місцевої преси полягає у критиці місцевої влади, що є практично неможливим в умовах дотування з місцевих бюджетів. З іншого боку, в умовах воєнної агресії та пов'язаних з нею форс-мажорних обставин без відповідної підтримки місцева газета, особливо якщо вона займає державницьку позицію, виявляється фактично приреченою на знищення.

Наведемо приклад: практично відразу після звільнення у липні 2014 року від терористичних угруповань м. Слов'янська відновила випуск місцева громадсько-політична газета «Вісті». Враховуючи складність фінансово-економічної та суспільно-політичної ситуації у зазначеному регіоні фінансування видання здійснювалось за рахунок коштів редакції, спонсорських внесків та районного бюджету. Редакційна політика була спрямована на захист конституційного ладу, цілісності держави, критиці сепаратизму тощо. Наслідком такої діяльності стала «помста» місцевих депутатів, більшість з яких були висуванцями та членами Партії Регіонів та мають сепаратистські настрої.

Водночас, варто зазначити, що у районному бюджеті на 2015 рік на фінансування редакції газети «Вісті» кошти не передбачені взагалі, тоді як на місцеве радіомовлення – 150 тис. гривень.

На нашу думку, таке рішення депутатів Слов'янської районної ради, обраної за часів президентства В.Януковича, (більшість з яких мають сепаратистські та антиу-

країнські погляди) спрямоване на знищення проукраїнського друкованого видання, редакційна політика якого має патріотичну, суспільно-політичну спрямованість.

Очевидно, що таке дискримінаційне рішення органу місцевого самоврядування не відповідає меті і цілям державної інформаційної політики, а знищення газети негативно позначиться на процесах відновлення конституційного ладу та врегулювання кризи на території згаданого регіону.

Оскільки, подібна тенденція може мати місце і в рішеннях інших органів місцевого самоврядування, зокрема у Донецькій та Луганській області, існує потреба у запровадженні ефективного механізму державної підтримки друкованих періодичних видань місцевої сфери розповсюдження.

Висновки та перспективи подальших досліджень. В якості висновків наведемо приклад нормативно-правового врегулювання порушеної проблеми. Оскільки ми встановили, що Законом України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів», не визначено, що державна адресна підтримка може надаватися громадсько-політичним друкованим виданням місцевої сфери розповсюдження.

Не згадується про цей сегмент друкованих медіа і в Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки преси, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 квітня 2011 р. № 449.

Крім того, варто зазначити, що у Державному бюджеті України на 2015 рік за бюджетною програмою «Фінансова підтримка творчих спілок у сфері засобів масової інформації, преси» для галузі друкованих засобів масової інформації передбачено лише 50 тис. гривень. В той час як на телерадіопрограми майже 800 млн. гривень.

Водночас проблема державної підтримки друкованих засобів масової інформації місцевої сфери розповсюдження, насамперед в районі проведення Антитерористичної операції, залишається неврегульованою і потребує невідкладного врегулювання.

Вважаємо, що на сьогодні необхідно невідкладно забезпечити :

- внесення змін до Закону України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів» щодо розширення переліку друкованих засобів масової інформації, яким може надаватися державна адресна підтримка, категорією суспільно-політичних видань місцевої сфери розповсюдження (проект Закону України додається);

- внесення відповідних змін до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки преси, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 квітня 2011 р. № 449, щодо адресної підтримки друкованих засобів масової інформації місцевої сфери розповсюдження, насамперед в районі проведення Антитерористичної операції;

- здійснення перерозподілу видатків, передбачених у Державному бюджеті України на 2015 рік Держкомтелерадіо, шляхом зменшення видатків за бюджетною програмою 1701080 «Виробництво та трансляція телерадіопрограм для державних потреб, збирання, обробка та розповсюдження офіційної інформаційної продукції, створення та функціонування україномовної версії міжнародного каналу «EuroNews» на 700 тис. гривень (орієнтовно) та відповідного збільшення видатків за бюджетною програмою 1701050 «Фінансова підтримка творчих спілок у сфері засобів масової інформації, преси» з метою забезпечення адресної підтримки друкованих засобів масової інформації місцевої сфери розповсюдження, насамперед в районі проведення Антитерористичної операції.

Перспективи подальших досліджень полягають у необхідності удосконалення основних принципів державної інформаційної політики, зокрема в частині підвищення ефективності механізмів державної підтримки преси, висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, що, в свою чергу, передбачає як розроблення відповідних змін до законодавства так і запровадження практики

врахування у державному та місцевих бюджетах коштів, передбачених на висвітлення діяльності відповідних державних органів.

Література:

1. Банахевич Ю. Польський досвід публічних ЗМІ: в очікуванні ре-форм та державної підтримки [Електронний ресурс] : Режим доступу : http://www.ukrinform.ua/ukr/news/polskiy_dosvid_publichnih_zmi_v_ochikuvanni_reform_ta_derjavnoii_pidtrimki_1817564
2. Галлін Д. Сучасні медіасистеми: три моделі відносин ЗМІ та політики / Деніел Галлін, Паоло Манчіні ; [пер. з англ. О.Насика]. – К. : Наука, 2008. – 320 с.
3. Про внесення змін до Закону України "Про інформацію". Закон України від 13 січня 2011 року № 2938-VI // Офіційний вісник України. – 2011. – № 10. – ст. 445.
4. Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів. Закон України від 23 вересня 1997 року № 540/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 50. – ст. 302.
5. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні. Закон України від 16 листопада 1992 року № 2782-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 1. – ст. 1.
6. Про затвердження Порядку використання у 2007 році коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки преси. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 березня 2007 р. № 535 // Офіційний вісник України. – 2007. – № 22. – ст. 895.
7. Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації. Закон України від 23 вересня 1997 року № 539/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 49. – ст. 299.
8. Радченко О. В. Інституційні та методологічні аспекти формування і реалізації державної комунікативної політики в Україні / О. В. Радченко, О. Є. Бухтатий // Публічне управління : теорія та практика : зб. наук. пр. Асоціації докторів державного управління. – Х. : Вид-во АДНДУ, 2014. – № 3(19). – С. 33–39.
9. Радченко О. В. Ціннісна система суспільства як механізм демократичного державотворення : [Монографія] / Олександр Радченко – Х. : Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр», 2009. – 380 с.
10. Сиберт Ф. Четыре теории прессы / Фред С. Сиберт, Уилбур Шрамм, Теодор Питерсон ; [пер. с англ. М. Полевая]. – М. : Вагриус, 1998. – 224 с.
11. Стандарти Ради Європи у сфері медіа. Законодавчий бюлетень / А. Черевко. – К. : IREX-UA, 2005. – 86 с.
12. Шпак В. Роздержавлення друкованих ЗМІ: проблеми і перспективи / Шпак В. – Інформаційний простір. Українські реалії: випробування війною. – Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції. – К. : ДП «Експрес-об'ява», 2014. – С. 99-110.